

FAKTA OM DIESELEKSOS

Beregninger viser at det kan være mer enn 3,6 millioner arbeidstakere i Europa som eksponeres for nivåer av dieseleksos som er høyere enn bakgrunnsnivåene som finnes i byene. I EU er det estimert at nesten 4700 tilfeller av lungekreft årlig og mer enn 4200 dødsfall kan relateres til eksponering for dieseleksos. Arbeidstakere som jevnlig eksponeres for dieseleksos har opptil 40 prosent høyere risiko for å utvikle lungekreft. Dieseleksos er klassifisert som kreftfremkallende (Gruppe 1 karsinogen) av IARC, noe som betyr at det er en sikker sammenheng mellom eksponering og kreft hos mennesker

Hvor risiko finnes

Dieselmotorer finnes i mange ulike typer kjøretøy, maskiner og utstyr i en lang rette bransjer, inkludert bygge- og anleggsvirksomhet, bergverksdrift, transport, jordbruk og skogbruk, industri og sjøfart.

Eksponerte yrkesgrupper kan være mekanikere, lastebil- og trailersjåførere, brannfolk (også på stasjonene), bygningsarbeidere, veiarbeidere, truckførere, de som jobber med kompressorer og generatorer, arbeidere som jobber med lasting og lossing av skip og fly, ansatte i olje- og gassindustri.

Mer om dieseleksos

Dieseleksos er en kompleks blanding av gasser, damp, aerosoler og partikler som oppstår ved forbrenning av diesel.

Sammensetningen avhenger av motoren, brenselet og forholdene for øvrig. Eksosen inneholder relativt mye sot (mye mer enn i bensineksos) og flere kreftfremkallende stoffer.

Hvordan eksponering kan påvirke deg

Akutte effekter er irritasjon av øyne, nese, svelg og lunger. Langvarig eksponering kan øke risikoen for kroniske sykdommer i luftveiene og lungekreft.

Latensperioden fra eksponering til lungekreft oppstår kan være så lang som 10-20 år.

Hva du kan gjøre

Sørg for gode kartlegginger og risikovurderinger, slik at det er kjent når tiltak må iverksettes. For eksempel: Slippes det ut dieseleksos i lukkede områder som f.eks. garasjer?

Informér arbeidstakerne om risikoen og de forebyggende tiltakene. Undersøk om det finnes arbeidstakere som har symptomer.

Gode tiltak kan være å bruke annet utstyr som ikke slipper ut dieseleksos, godt vedlikehold av maskiner og motorer og gode ventilasjonsløsninger. Åndedrettsvern skal bare brukes som siste utvei dersom andre tiltak ikke er tilstrekkelige. Likevel, for noen arbeidsoperasjoner er åndedrettsvern eneste mulige løsning, og dermed helt nødvendig.

Les mer om dieseleksos her:

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/kjemikalier/>

Forskrift om utførelse av arbeid, kapittel 3: Arbeid hvor kjemikalier kan utgjøre en fare for arbeidstakeres sikkerhet og helse:

<https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-utforelse-av-arbeid/2/3/>

Referanser: IOSH, IARC, OSHA, Arbeidstilsynet